

איפה יצאנו השנה?

נתונים שהופיעו
בפרוספקט פרסום
לפרויקט בנייה מחייבים
את הקבלן

דוד נגד גולית

ב-2007 ניתנו כמה פסקי דין משמעותיים שלימדו את האזרח הקטן כי אפשר לנצח גם את הרשויות וגם את תאגידי הענק ● אז מה יצא לנו מבתי המשפט, ואיך ההחלטות השפיעו על הכיס שלנו? ● עסקים מסכם שנה בתחום המשפט

מאת ענת שיחור אהרונון

אז מה יצא לנו - לציבור הרמוס מוכה המסים, האגרות, ההיטלים והחובים המר קפוחים - מבתי המשפט? מה הרווחי נו מגופים אלו, שתפקידם העיקרי הוא לפתור סכסוכים - אבל לא פחות מכך, גם להגן על האזרחים מפני כוחם של רשויות השלטון החזקות ושל הגופים הגדולים - שלעיתים קרובות מדי רומסים את וכוחותיהם?

הרשימה הבאה אינה מתיימרת להיות שלמה וכוללת, אבל היא כוחה לט מתיימרת להציג את ההחלטות ואת פסקי הדין הבולטים שניתנו בשנה החור לפת לטבות כיסו של הציבור. כמו כן היא נועדה להעלות חידק קטן על פנינו, ולו בוודית הפה, ולעורר תקווה לקראת השנה החדשה. פסקי הדין הללו מוכיחים בעיקר את מה שידענו תמיד: אם רוצים לשנות, חייבים לעפול.

1 השנה נקבע בפסק דין בבית המשפט המחוזי בתל-אביב נגד הקבלנים האחים קאשן, כי מצגים שניתנו לדיירי בניין כאשר נבנו בניין - ומשמעותה היא קריסת עלול בפרוספקט פרסום לפרויקט בנייה, מחייבים את הקבלן, ואת בניגוד להלכה שהיתה עד כה.

עו"ד עורד ישראלי, המתמחה בתכנון ובנייה שייצג את הדיירים, אומר שזהו פסק דין מהפכני וחשוב מאוד אשר מגן על רוכשי דירות מקבלן. כמו כן, הוא מגן כיל את השוק הפרוע של הבטחות כור בת בפרוספקטים. קחטן ערערו לעליו, והתיק טרם נסגר.

2 הבנקים חייבים 1.2 מיליארד שקל למאות אלפי לקוחות בשל גביית ריבית מופרזת בחשבונות בגין 360 יום בשנה במקום 365. כך עולה מבריקה שערכה שגיאה חישובי ריבית. לדברי אמנון

שוריק, מנכ"ל שגיא, כל לקוח שהיה לו חשבון בבנקים עד 1991, ועדיין פעיל בו, זכאי להחזיר ריבית בשל טעויות בחישובי הריבית שהיו נהוגים עד לשנת 2007. עו"ד אופור צברי ממשרד צברי יובל אומר כי מבחינה משפטית כל לקוח כזה רשאי לבקש מהבנק את קיוויו הפרשי הריבית מיתרת החובה בחשבונות לדבריה, במקרים של קיוויו לא חלה התיישנות, ולכן חובה על הבנק להיענות לדרישתו. מקרה לדוגמה: בית המשפט העליון קבע במסגרת תביעה שהגישה חברת פויגי ציביאק נגד בנק לאומי, בנק הפועלים וויסקונט, כי הבנקים חייבו את החברה בחיובי יתר בגין 360 יום בעקבות פסק הדין החוזרי. הבנקים למפרק החברה 22 מיליון שקל.

3 אז קיים חוק איתור והשבת נכסים

לא מימוש עד היום: החברה הוקמה ובר שותה הופקדו נכסים בהיקף מאות מיליוני שקלים. משתלפה יותר משנה מעת הקמתה הניצולים לא ראו סימן לכספי הסינוע, עתרו הניצולים לבג"ץ באמצעות עו"ד רפנה הולץ-לכנר - בדרישה שהחברה תחלק מיד 80% מהכספים שברשותה לניצולים, שכן כך דרש החוק. בתחילת ההליך טענה החברה כי לא ניתן לחלק את הכספים לניצולים לפני יוני 2008. אולם בעקבות העתירה פרסמה החברה שבכובע עובר הדעה כי היא תחל בימים הקרובים לפרסם קריטריונים לחלוקת כספי הסינוע, ותעביר מקומות לניצולים בתוך 30 יום.

4 העתירה שהגישה הולץ-לכנר בשם המבר גרונסקי, ח"כ חיים אורון, ח"כ שלי

השנה ניתן פסק דין המגביל את השוק הפרוע של הבטחות כוזבות בפרוספקטים. ביהמ"ש פסק נגד הקבלנים האחים קחטן, כי מצגים שניתנו לדיירי בניין כאשר נבנו בניין - ומשמעותה היא קריסת עלול בפרוספקט הפרויקט, מחייבים את הקבלן

של נספי השואה, אבל מי אמר שגם צריך לאכוף אותנו לא צריך להכביר מילים על 7 מרורי גיהנום שעברו הניצולים במהד לך הייתה. בישראל יש עשרות אלפי ניי צולים הנוקקים לעורה סיעודית וגילם הממוצע הוא 82. רבים מהם עניים, ואין להם האמצעים למימון הטיפול הסינוע הנוחצים להם.

מצב זה הוביל לפני שנתיים לחקיקת חוק המורה על הקמת חברה שתופע על לאיתור ולהשבה של נכסים שהיו בבעלות הנספים - ועד היום לא הגיעו ליורשיהם החוקיים. אלא שחוק חשוב זה ציהן במעמד הבינוני או הגבוה - ולמי

נוע מתן שירות למי שאינו יכול לשלם אגרה. בעקבות הגשת העתירה הודיע רגש הממשלה על נסיגתו מתוכנית.

אין היטל - אין תאילדים

2,000 חקלאים יצאו במרד כלכלי נגד מועצת הצמחים והפסיקו לשלם לה את סכומי ההיטלים המופקעים, לטעמם, שהיא גובה מהם - ועתרו לבג"ץ. בתגובה, כדי לחייב את ביצוע התשלום, בחרה המועצה לנמנע מהחקלאים לקבל עובי דים זרים לענף החקלאות.

כריכת תשלום היטלים נקבלת עור בדים זרים מהווה סנקציה פסולה ובלתי-חוקקת - ומשמעותה היא קריסת ענף החקלאות בישראל. בית המשפט נענה לדרישת החקלאים והורה להחזיר ניים המחייב את משרד החקלאות להמשיך את הקצאת העובדים הזרים למשקי החקלאות, בין אם החקלאי שילם למועצה את ההיטל ובין אם סירב לעשות כן.

3 בסוף נובמבר בית דין לחוזים אחי דים נתן תוקף של פסק דין להסכמות בין בנק מזרחי-שפחות לבין המפקח על הבנקים. עניינן היה הסרת התנאים המקי פחים את רוכשי הדירות מבתי ערבות שהוציא הבנק, לפי חוק חוב המכר. ההליך ותחיל כבר ב-2002, או הגיש המפקח בקשה בנושא. בעקבות מו"מ בין הצדדים ווננו בוטלו כמה תנאים מקפ-